

მეზავრობას ავტომატულით ვაბი-
რობით, მაგრამ სად არის ავტომა-
ტული თურმე ათასში ერთხელ დადის
მხოლოდ ავტომატული, რადგან რო-
გორც ამბობენ, იმის წინააღმდეგ ამ-
ხელდებულან ყველა ისინი, ვისაც იგი
ლუკმა პირს უსაბუხს, ე. ი. მეტლე-
ები და კონსტრუქტორები. ამას გარდა,
ვიდრე მოფერად გერმანელი ჰყავდა
ვიდგაროვს, ავტომატულიც დადიოდა
ხოლო როცა „პატრიოტული“ სო-
მები მიიწვია, სულ ვეღარ მუშაობს
ეს ჩვენი უცხო ქვეყნიდან მოსული
სტუმარი: ხან ვინტი გამოხსენდება,
ხან ცეცხლი გაუჩნდება და იტანჯე-
ბიან საცოდავი მეზავრები, ასე რომ
სიღნაღლები ავტომატის ისევ მა-
ლაქის დაწვდნით დილიდან ამ-
გობინებენ, რომელიც „სულღებსა-
ვით“ არის პოეტული ათი და თორ-
მეტი მეზავრი.

ერთი კიდევ სჭირს დილი-
ჯნით მეზავრობას სიღნაღს და თე-
ლევის გაზაფხუ. გეტყვით: ძალიან აღე-
შენა და დღე-ღამე სათხე დილიდან
ვადისო. დილა აღიან წამოგასტუ-
ნებენ, მაგრამ იშვიათია რომ დილი-
თი ამ დროს გავიდეს. მერე კიდევ
ავტომატის ჩრტვება კანტორასთან
ვეცდის ხანს, ასე რომ ღამის ძილი გა-
კლდება და მთელი დღე თავს აკან-
ტურებ გაზაფხ. ხშირად მოხდება ხო-
ლომე, რომ ხრუტუნსაც ამოუშვებს
რომელიმე დიდ-მუცელა მეზავრი და,
ამგვარად, მუსიკით გიხდება მეზავრო-
ბა.

ჩვენს დილიდან ში ოთხი ქართული
მოგვხდით—ერთი გურული, ერთი იმე-
რული, ერთი რუსეთში დაჯილდო-
ებული სალადო და თქვენი უმბო-
ჩილესი მონა. ეს სალადო ქიხიელი
გახლდათ, ქალაქ ვოლდომირში ყოფი-
ლა გარდაღების პოლკში. შეხედუ-
ლებით მაღალი და მხარ-ბეჭიანი. მა-
გრამ რუსეთის სუსხიან ჰავას ეს მდე-
ვივით ბიჭიც კი დაუხსენებია და
ვინ იცის, ამის გავლენით რამდენი
დაქვებულება კიდევ იმის ნათესავესა
და მეზობლებში. ვინ არის მისი ყუ-
რის მტდებელი და ან ჩამოგნებელი!
რამდენი ჯანმრთელი ქვეყნის იმედი
ახლაგზრდა დაგვიტოვა რუსის ყინვამ
და კიდევ რამდენს დაგვიტოვებს რუ-
სეთის რევიმი ახალგაზრდა მეომარს და
მოსწავლეს! როგორ ურევდა ეს სა-
წყალო სალადო რუსულს სიტყვებს
ქართულში, რა სისულელეს ღამარა-
კობა და როგორ მოჰქონდა თავი
თავის პოლკის ხიზნით გულზე!

მაგრამ დაუბრუნდეთ ისევ მეზავ-
რობას. ჩემს გულს და იმერელს
გარემო მდებარე ადგილები ძალიან
მოეწონა და ეს მოჰყვანდა თან და
თან მატულობდა, მერე ხომ, როცა
ნუკიანში ავედი და ალაზნის ველს
გადავხედეთ, აღტაცებად გადაიქცა.
წინად გურული სულ იმას გაიძახოდა,

ეს ნამდვილს გურის მომავანებსო.
აქ კი, ალაზნის ველს რომ გადავხე-
დეთ—ეს უმწვენიერესი რამ ყოფილა
და საქმეც რომ გერადვირ გავაკეთოთ,
მაინც არ ვინანებ, რომ მშენებრი
კახეთი ვინახულო.

სალაზს 8 საათზე გველირსა სილ-
ნაღში მოსვლა. წაიყვანე ეს ჩვენი
ვაკრები და ერთი აქაურს ვითომ და
სასტუმროში დაგვანახე. სიღნაღი არ
მოეწონა გურულს—სად მივედი, მე
საქართველო მეგონა და აქ-კი სხვა
ხალხი ყოფილა. ვერ წარმოვიდგენთ,
როგორ დამპატრონობდა ეს ყოფილი
სოციალ-დემოკრატი და ესელო ე-ვა-
ქარი, გააკვირვა ვირების სიძაღლე-
მაც...

დავანდომე სამი დღე მოგვსდით, რა-
დგან გენერლის ტყის ყარაული შინ
არა ბზანდებოდა, მეორე შემამულემ
კი სასტუმრო პასუხი მოგვცა: „მე
არ შემოდილიან გაჩვენოთ ტყე, რად-
გან უყარაულოდ ვერას გავიგებთ.
მან უკეთესად იცის. მე თუმცა გუ-
ფილვარ რამდენჯერმე ტყეში, მაგრამ
სოფელ გ.ს. ვენახიდან ვიცი მარტო
გზაო...“ ეს სიტყვები დამახასიათებ-
ელია ჩვენი შემამულეებისა. მე არ
გამეკვირვება, მაგრამ გურულმა კი
თავი მოიკლა:

— შე კაცო, მაგათ მამული აქეთ
და არც კი იციან სადა აქეთ, გზა
მარტო ზვიდან იციან, მუშა და
მშრომელი ხალხი კი უმიწაწყლოდ
მშობრ-მწყურავოდ დადის. სად არის
დღემოთი და სამართალი! მე რომ ის
ყარაული ვიყო, სულ მოლაღ გაუ-
ხრებდი და გაუყდიდი იმ ტყეს და კი-
დევაც უმეგრებოდა! ამგვარ ხალხს
დაღ უნდა ან მამული და ან ცალკე-
რება, როცა მისი მოვლის და მოსა-
რების შნო არა აქვთ!...

მეოთხე დღეს ალაზნისკენ გაუდ-
ევი. ზგას იორლა ცხენებით. ახავასა,
კარდანას რომ ჩაუარეთ და იქაური
გაკეთებული ზვრები რომ სახეს ჩემმა
თანამეზავრებმა, ძალიან მოეწონათ
და აღტაცებაში მოვიდნენ—კი ყაბა-
ხები ყოფილან ეს ქიხიელები, კარგი
მუშებიო.

გავდით ალაზნისკენ და ვინახულო
ნაქები გენერლის ტყე, მაგრამ რაც
მას შეუთვალეს ჩემმა თანამეზავრებმა,
მათ ბრწყინვალეობას რომ გავგო, მე-
რე ძალიან არ ეტანებოდა. ძველ-
ბი მკვებე სიტყვა მგელა წილაღ, მა-
გრამ რას ვიტყვდი იმის მერს, რომ
ამის შემდეგ არც ერთ გენერალს და
მეგამულეს აღარ ვხვდები მთიკი.

გადავწყვიტეთ გვეყავა სხვა ტყე-
ბი და ლავადანისკენ გაუდეთ გზას.
გადავიარეთ იმერეთით, ოსეთით და
რუსეთით დასახლებული სოფლები. რა
მშვენიერი ადგილებია, რა ფართო
მოწყობილან, რა დიდი მომავალი
აქვს ამ კუთხეს და უბედურები
ვართ ჩვენ ქართველები, რომ ამისთა-

ნა ოქროს არ უვლით და სხვისა ხელ-
ში გადადის! ძალია უნებურად უნდა
მივმართო ჩვენს ქვეყნის ვითომ და
ქიხიურულს: სადა ხარო, რატო არ
უვლით ხალხს, რატომ ქიხიელებს
არ უხსნიან ამ ადგილების მნიშვნელო-
ბას, რატომ დასავლეთ საქართველოს
უმიწა-წყლო ხალხს არ უწინამდ-
ებენ აქ გადმოხალსდნენ? სად არის
თავდაზნაურობა სადღილ-მამული
კომისია? ნუ თუ მარტო დეპუტატია
საქრებულოში ჯდომით საქმე გაკეთ-
დება? მდიდარი, დაუფასებელი მამუ-
ლებია დასახლებულად და წინამძღოლ
გზის მაჩვენებელი კი არასდ არის.

საქიროა, მაგალითად, ვანაძეების
მამული—30,000 დესტინამდის—ეს-
ლავე იქნას შესყიდული, მერე გა-
წაწილოს სურვილისამებრ გლეხებს,
თორემ ესეო ნაწილ-ნაწილ იყიდება
მათგანი მართლა რომ გაკრებულა
სურვლებით უფასოდ და ვილაკეების
ხელში გადადის. ჩვენი ბრწყინვალე
წოდება ჰყიდის ყველაფერს, რის გაყი-
დაც კი შეიძლება, რადგან უმეტესი
მათგანი მართლა რომ გაკრებულა
და გზა ველარსათი მოუწახავს. რადგან
ეს ვანაძეების მამული გაუყავილია
აქამდის ვერ ახერხებდნენ მის გაყი-
დას, ესეო კი ახალ მოდის მყოფე-
ლები გაჩნდნენ, ვთქვათ, მე ვიცი,
რომ თავად ივანეს ერგება ამ მამუ-
ლის მეოცდაათი ნაწილი. მივიღო
ვარ და ვეუბნები, რომ ვერაფერსა
რჩები, მოიტა ძენს წილს მე ვიციდი
შენი უფლები—მინაწილობა მე გად-
მოემეც და მე შენ მოგცემ 3000—
5000 მ. ბეგრები-ბეგრები 10000 მანეთს.
ის სიხარულით შეთანხმება და ამ მშვე-
ნიერ მამულის მინაწილობა ჩემზე
გადმოცის—დესტინას 3—10 მან.
გუილულობ.

თი, სადა გააკეთებს კომისია საქმეს!
დღეს ხომ ათავად იყიდება, თქვენ
20—30 მანეთი მიიყიდეთ ხალხს—
შემამულეებსაც შეძლებას მისცემთ
ცოტა მარტო გასწორდნენ და ხალ-
ხსაც მიწას ფეხებიც არ გამოაცილოთ.
მაგრამ, როგორც ეტყობა, სიტყვე-
ბის თქმა უფრო ადვილი ყოფილა,
ვიდრე ფრად სასარგებლო საქმის გა-
კეთება.

შენი ელბო.
დღეს ხომ ათავად იყიდება, თქვენ
20—30 მანეთი მიიყიდეთ ხალხს—
შემამულეებსაც შეძლებას მისცემთ
ცოტა მარტო გასწორდნენ და ხალ-
ხსაც მიწას ფეხებიც არ გამოაცილოთ.
მაგრამ, როგორც ეტყობა, სიტყვე-
ბის თქმა უფრო ადვილი ყოფილა,
ვიდრე ფრად სასარგებლო საქმის გა-
კეთება.

ახალი ამბავი

ტ ფ ი ს ი
➔ **რუსების დასახლება.** მიწათ-
მოქმედების უმდიდრეს სამმართველოს
რწმუნებულებით არხიზავი შავი-ველის
კენ წავიდა. ბანი არხიზავი სოხუ-
მის ოლქსა და ჩერნომორსკის გუ-
ბერნიაში დათავილიერებს იმ ადგი-
ლებს, რომელიც დაგეგმილ-დაშა-
ლებულია რუსების დასახლებლად.
➔ **რევია.** „კასპ“ პეტერბურ-
გიდან დებეში ატყობნებენ: პე-

ტერბურგის უმდიდრეს წრეებში ხელ-
მეორედ აღიძრა საკითხი კავკასიის
რევინის შესახებ. რევინორად სე-
ნატორის გამოგზავნას აპირებენ.

➔ **კავკასიის ნამესტნიკის ჩა-
მოსვლა.** სატატო ქალაქის გაზე-
თების სიტყვით, კავკასიის ნამესტნი-
კი გრაფი ვორონცოვ-დაშკოვი 15
აგვისტოს დაბრუნდება კავკასიაში.

➔ **რკინის გზებზე.** „პაქუს“
სიტყვით, ამ ცოტა ხანში გზათა სა-
მინისტროში თათბირი მოხდება. ახ-
რად აქეთ რკინის გზებზე წინანდ-
ელი ტარფი შემოიღონ; ესეო რო-
გორც ვიცით, ფასები მომატებულია.

➔ **უბასპორტები.** 27 ივლისს
პოლიციის მე-9 ნაწილში გაჩაგრეს
დროს დაპატიმრეს 16 უბასპო-
რტო კაცი.

➔ **ტყუილი ხმები.** სამშაბათის
ნომერში „ივერილიან“ გადმოგვტე-
დეს: ხმა დადის, რომ „ხაკაგანი“
ივეტება და რედაქტორი თ. გ. ამი-
რაჯიბი პეტერბურგს მიდისო. რო-
გორც ესეო თითონ „ხაკაგ.“ აც-
ხადებს, ეს ამბავი ტყუილი ყოფილა.

➔ **ალექსანდრეს ბაღი.** ამას
წინად, როგორც ვწვდით, გამოი-
ცა საელდებულო დადგენილება
ალექსანდრეს ბაღის ზემო ნაწილის
შესახებ. საელდებულო დადგენი-
ლება კი გამოიცა, მაგრამ ბაღის
ზემო ნაწილი დღესაც არ გაუღიდა.
ამის გამო ტყ ქალაქის თავმა შუა-
მდგომლობა აღძრა გუბერნატორის
წინაშე, რომ დააჩქარონ ბაღის გა-
ღება.

➔ **წვრილი კრედიტი.** 1908
წლიდან 1909 წლის 1 ივლისამდე
მთავრობის დახმარებით ტყ გუბერ-
ნიაში დაარსებული 8 წვრილი სა-
კრედიტო დაწესებულება. ამ ყაბდ
განზრახულია კიდევ ათ ასეთ დაწე-
ბულების დაარსება. როგორც არა
ერთხელ ვწვდით, თითოეულ საკ-
რედიტო დაწესებულებას ძირითად
თანხად აღწევს 1000 მან., ხოლო
სახელმწიფო ბანკში კრედიტი აქვს
თითოს 3000 მან.—7000 მანე-
თამდე.

➔ **სექციის სხდომა.** დღეს 30
ივლისს, საღამოს 8 საათისთვის ტყ-
ქალაქის გამგეობის დარბაზში დანი-
შნული სხდომა ერობის შესახებ
პირველი სექციისა.

➔ **სახალხო უნივერსიტეტი.**
პარასკევს, 31 ივლისს საღამოსავის
დანიშნული სხდომა ტფილისის სა-

ხალხო უნივერსიტეტის გამგეობისა,
რომელმაც უნდა განხილოს რამ-
დენიმე საჩქარო მიმდინარე საქმე.

➔ **მასწავლებლების გათანა-
წორება.** რუსულ გაზეთების სიტ-
ყვით, სასწრაფო კანტორას მიუღია
სინოდის ქალაქი. სინოდი ატყუ-
ბანებს კანტორას, რომ ჯამგირის
მხრივ გათანაწორებულ იქნენ სა-
სულიერო უწყების სასწავლებელთა
მოსახლადეულ და ნორმალულ კლა-
სების მასწავლებელნიო.

➔ **სამიწათ-მზომლო კურსები.**
ვინმე ვ. ვ. შარკოვი აარსებს ტფი-
ლისში კერძო სამიწათ-მზომლო კურ-
სებს. ამ კურსებზე მოამზადებენ ტე-
ნიკოსებს სამიწათ-მზომლო სამუშაო-
ებისთვის.

➔ **ადგილი დასახლებლად.**
ახალქალაქის მხარის სოფ. ტოლო-
შის, საროს და ზედათოგვის მცხოვ-
რებთ შუამდგომლობა აღუძრავთ
საელდებო ბანკის წინაშე, მიეცეთ
მათ დასახლებლად ტფილისის გუ-
ბერნიაში თავისუფალი ადგილები.
მხოწვენილები სწვრენ — რამდენიმე
წელიწადი ჩვენს ადგილებზე მოსა-
ვალი აღარ მოდისო. ბანკმა უარი
შეუთვალა—თავისუფალი ადგილები
არა მაქვსო (კ.).

➔ **სწავლა დამთავრებულნი.**
წელს რკინის პოლტენიკუმში სწა-
ვლა გაუთავებია ორ ქართველს: გ.
კოჩინიშვილს (ინჟინერი-ამშე-
ნელი) და ნ. ი. სულხანიშვილს
(ინჟინერი-ტექნოლოგი) (ხ.).

➔ **ტფ. სააბრეშუმო სადგურის
გამგე** ტფ. სააბრეშუმო სადგურის
გამგედ დ. უნიშნიათ უსების გადმ-
სახლების საქმის სამმართველოს აგ-
რონომი პ. გ. ივანოვა.

➔ **საავტომობილო აზნანავობა.**
ტფილისში დაარსებული საავტომო-
ბილო აზნანავობა. აზნანავობას აზრა-
და აქვს, მოაწყოს ავტომობილების
მიწოდება. ჯერ-ჯერობით აზნანავო-
ბას სამი ავტომობილი ჰქონია და
1 აგვისტოდან მუშაობას დაიწყებს
ბორჯომსა და აბასთუმანს შუა. ამ-
ხანავობის ძირის თანას 20.000
მანეთი შეადგენს. პაი ლირს 100 მა-
ნეთად, ერთი ხმა აქვს, ხუთისას—
ორი, ათისა და მეტისას—სამი ხმა
(ტ. ლ.).

➔ **ჩვენებური ხილი.** ამიერ-
კავკასიიდან ამ ბოლო დროს დად-
ძალი ხილი გააქვთ რუსეთში, უმ-
თავრესად პეტერბურგსა და მოს-
კვში.

სებობს აგრეთვე განწყობილება მშეი-
დობიანობისა, არსებობს მრავალი
ხელშეკრულება და, ასე გასიჯრეს,
თვით ომიც ერთგვარ მოწყობილებას
გეგმობილია. ყოველივე ეს ინტერ-
ნაციონალური სამართლის საგანია.
მაგრამ სოციალურ მოძღვრების აღ-
მოცენებამ თვით ამ კონკრეტულ
ორგანიზმთა ცხოვრების შინაგან წი-
დაში წამოაყენა კიდევ უფრო მაკ-
ფილად და მოამად ინტერნაციონა-
ლისმის პრინციპი, ვიდრე საერთა-
შორისო სამართალი.

ერის განვითარების ისტორია
რთულია. სოციალიზმი მხოლოდ
ერთი მხარეა მის შინაგან სოცია-
ლურ ცხოვრების განვითარებისა.
ერთა სახელმწიფოებრივობამ, პო-
ლიტიკურმა და ეკონომიკურმა გან-
ვითარებამ შექმნა საერთაშორისო
სამართალი, ანუ, უკედ რომ ვთქვათ,
ამ განვითარების წინ-მსვლელობამ,
განსაკუთრებით მშრომელთა კლას-
ების თვითშეგნებამ, შინაგან სო-
ციალისტურ წყნარების შეცვლას
აუტოკრატობაზე აღმოცენებულმა
მოძღვრებამ შექმნა ახალი იდეა ინ-
ტერნაციონალიზმისა, რომელიც გა-
ცილებით უფრო ფართო და სამე-
თლიან უნდა იყოს, ვიდრე თანა-
მედროვე ინტერნაციონალიზმი, გა-
მოხატული თანამედროვე სახელმწი-
ფოთა შორის სამართალი.

სოციალისტური ინტერნაციონა-
ლიზმი, თავის განსაზღვრის მიხედ-
ვით, უნდა იყოს თავისუფალი კავ-
შირი თავისუფალ ერთა შორის, და
არა ერთა შიგნით სახელმწი-
ფოთა შორის,—იმ ერთა შორის,
რომელნიც თავიანთ შინაგან ცხოვ-

კოვში. მაგრამ ხილის მატრონიკმა
არ იცინა რევიანად ჩაღაგება და
გავაგნა: ანუ, ჩვენი მშვენიერე-
ბის დეპარტამენტი ჰგავიანს აქ ერო-
ბიზმების, რევიანების, სიღნაღისა და
რომს უნდა ასწავლოს წესიერად
ხილის ჩაწყობა და გაგზავნა, ამ
მოხელეს შემოდგომაზე მოვლიან.

➔ **ცული ერბო.** ყველა ტფი-
ლისელმა იცის, რომ ქალაქში მე-
ღუქნეები სადავლო ერობს ჰყდიან
ესეო ახან ტფ. საქმიო ლაბარატო-
რის ხუთ ადგილიდან აულია ერ-
ბოს ნიმუში და გამოუვლევია.
აქედან სამი ყალიბი გამომდგარა;
ერთში ქონი გამომდგარა და ერთი
ბეჭო ერობო-კი არა ყოფილა შიგ
გარეული.

➔ **სეირნობა და კონცერტი
ბორჯომში.** დღეს, 31 ივლისს, ბო-
რჯომში გაიშალა დიდი სახალხო
სეირნობა საკონცერტო. განყოფი-
რებით ქარ. შორის წერა-კითხის
გამავრცელებელ საზოგადოების სასა-
რგებლოდ. სეირნობა დაიწყო ნა-
შუადღევს 4 საათზე.

➔ **ცვლილებანი საექსარსო-
ში და თ. ჟორდანი.** როგორც ამას
წინად ვწვდით, იმერეთის სამე-
ფლო სკოლის ზედამხედველი თ.
ჟორდანი წარადგინეს გორის ქო-
რეისკოპოსის თანამდებობაზე, ნაც-
ვლად ამას წინად გადაცემულ
ეპისკოპოსის პეტრესი. ჟორდანი
ეპისკოპოსობაზე თანხმობაც გამოა-
ცხადა. ესეო, როგორც შევტყუეთ,
უწ. სინოდისაგან ამის შესახებ უკვე
მოსულა ქალაქი. სინოდი იწერე-
ბა, რადგან საექსარსოს მართვა გამ-
გებოში ცვლილებებით იქნება შეტა-
ნილი, საკითხი თ. ჟორდანის ეპი-
სკოპოსად კურთხევის შესახებ უკუ-
რადებოდ იქნა დტოვებულიო.

➔ **ახალი სახლი პოლიციის-
თვის.** როგორც თავის დროს
დღენიშნეთ, ქალაქის საბჭომ იმ გან-
ზრახვით დართა ნება გაგებობას
100,000 მანეთად შეეძინა ველია-
მინოვის ქუჩაზე აირუმოვის სახლი,
რომ იქ ქალაქის სამმართველოს და-
წესებულებანი მოეთავსებინათ. მიუ-
ხედავად ბაშკოს დრეჭტივისა, გამ-
გებობა აპირებს ეს სახლი პოლიცი-
ის სადგომად გადაქციოს. განზრახვა
აქეთ ამ სახლში მოათავსონ ტფ.
პოლიციისტების სამმართველო, „სის-
კნი“ განყოფილება, პოლიციის
მეოთხე ნაწილის სამმართველო, სა-

რებას სოციალისტურად მოაწყო-
ბენ. ძნელი სათქმელია, შესძლებენ
თუ არა სოციალისტური ერები
მთელ კაცობრიობის ასეთ ორგანი-
ზაციას, მაგრამ ეს კი ვიცით, რომ
დღეს პრინციპი აღსებობს ასეთ ორ-
განიზაციის მომავალ მოწყობისა, და
ეს პრინციპი არ უარ ჰყოფს ერს,
ეროვნებას, მათ ინდივიდუალობას,
არამედ აღიარებს მათ განმეტყულებას
და მათ შორის კავშირს.

თუ დღეს, სახელმწიფოს სმხედ-
რო ორგანოები, მიუხედავად საერ-
თაშორისო სამართლისგან მათი ცო-
ტად აღაგებისა, განმანდგურებუ-
ლი არიან მთელ ერთა; მომავალში
ამ ორგანოთა ადგილი თავისუფალ
ერთა შორის შემაჯავრებელმა
ორგანოებმა უნდა დაიკარონ და
ეს იქნება განხორციელება წამდელი
ინტერნაციონალიზმისა და არა კა-
ცობილობის ერთფეროვნება, რაიც
უაზროა და შეწყვეტილია.

ამგვარად, ერის ცხოვრება, რო-
გორც კონკრეტული სოციალურ
სხეულო ორგანიზული ცხოვრება,
მოითხოვს ხანგრძლივ განვითარების
შემდეგ ერთა შორის თავისუფალ
კავშირს.

ეს განვითარება ერთის მხრით გა-
მოიხატა თანამედროვე საერთაშო-
რისო უსრულო სამართალით, მომა-
ვალში უნდა გამოიხატოს იმ სრულ
კავშირით, რომლითაც შეეკრიბან
ერთმანეთს ერები და არა სახელმწი-
ფოები, სოციალიზმი — აბსტრაქტ-
ული მოძღვრება საზოგადოების
ერთგვარ შეცვლისა. კონკრეტულ
სოციალურ ნიადაგზე აღმოცენებუ-
ლი, იგი ყველგან თავისებურად
ხორციელდება, იგი ეროვნულ ხა-

ოთხი ცნება

2 *).

ინტერნაციონალიზმი.

როგორც ნაციონალიზმი, სიტყვა
ინტერნაციონალიზმიც წარმოსდგება
ნაციისაგან. თუ კარგად არა გვაქვს
შეგნებული ცნება ნაციისა, რასა-
კვირვებია, არც ინტერნაციონა-
ლიზმის ცნება გვეჩვენა ნათლად
გარკვეული და წარმოდგენილი, რად-
გან ინტერნაციონალიზმი ნიშნავს
საერთა-შორისოს, ერთა შორის
ერთგვარ განწყობილებას. ცხადია,
რომ განწყობილება შეუძლებელია;
თუ არ არის ორი ან მეტი საგანი,
რომელთა შორისაც მყარდება ეს
განწყობილება. უნდა არსებობდეს
რამდენიმე ერი, ნაცია, რომ მათ
შორის დამყარდეს ერთგვარი გან-
წყობილება, — ინტერნაციონალიზ-
მი.

ნაცია ჩვენ უკვე განვსაზღვრეთ
პირველ წერილში. ნაცია—განსა-
კუთრებული სოციალური ორგანიზ-
მია, კონკრეტული სუპერორგანიზ-
მი, რომელიც ისტორიულად შეუ-
შავებულია, წარმოშობილია სხვა და
სხვა ეთნიურ ელემენტთა ერთმანე-
თთან შედუღებისაგან. კიდევ განვი-
მგორით ერთხელ და საუბრამოდ
ეს განვსაზღვრო, რომ უფრო დაგვა-
ნახსოვრდეს: **ერი არის ისეთი სუ-
პერ ორგანიზმი ანუ მიგრ-ორგა-
ნიზმი, — როგორც სოციალოგები
ამბობენ, — რომელიც შემდგარია
სხვა და სხვა ან ერთგვარ ეთნიურ
ელემენტთაგან და რომელსაც
შეუძლიან უამბო ვითარებაში**

წამოვივალეთ. მათ შორის უკა-
ნასწავლი — პოლიტიკური ორგა-
ნიზმი ჩვენი ერის მებრძოლ სოცია-
ლური ინდივიდუალ სხვა სოციალურ
ინდივიდუალ პირისპირ. სრული, გან-
ვითარებული პოლიტიკური ორგა-
ნოები: სამხედრო, საზღვაო, საერ-
თაშორისო სამართლისა და წარმო-
მადგენლობისა და სხვანი, ჰქმნიან
ერს სახელმწიფოდ. თუ ერს არა
აქვს ეს ორგანოები: საკანონმდებ-
ლო — რომ სვდის კანონმდებლობა
იქ არ ეტყობა, სამხედრო, წარ-
მომადგენლობა სხვა ერთა წინაშე;
აგრეთვე თუ ერს არა აქვს განსა-
ზღვრული ტერიტორია, განსაზ-
ღვრულ და ყველასაგან აღიარებულ
საზღვრებით, ერი არ არის სახელ-
მწიფო, თუმცა იგი ერად მაინცა
რჩება, რადგან შეუძლიან ჰქონდეს
სხვა დამახასიათებელი მხარეები ერო-
ვნულ ორგანიზმისა; ენა, სარწმუ-
ნობა, ზნე-ჩვეულება, რასა და აზ-
რეთვე ტერიტორია, რომელზედაც
დასახლებულია ან დიდი უმეტესი
ბა განსაზღვრული ეროვნების ხალ-
ხისა, ან სულ ერთი ეროვნებისა,
რაცა უფრო იშვიათი მოვლენაა.

სახელმწიფოს ორგანოების სამხე-
დრო ნაწილია სხვა ერთა და სა-
ხელმწიფოთა წინააღმდეგ საბრძოლ-
ველი იარაღი. ეს ასე ხდება განვი-
თარებული სახელმწიფოებში. წინააღ-
მდეგობა სახელმწიფოების სხვადა-
სხვა ორგანოებისა, ან სხვა რომელიმე
ფორმის კონკრეტული სა-
ზოგადოებანი, — მათი ურთიერთის
წინააღმდეგ ბრძოლა სხვა და სხვა
წესით ხდებოდა: ხან უფრო ხშირ

*) იმ. კლდეგა, N 167.

რესალუციის ამაღ
ღარდანელის სრუტის საქმე
 სმა დადგას; რომ ძალე რუსთა
 შიგნით ბოლომდე, სტამბოლს
 მისა და იქ ოსმალეთის სულთანს
 მადს შესვდებო.

ზოგად. მასვეყაჲს ბეუოების
 ესტამბოლდგან: რუსის მეხდ
 წვეუში სმა გაგრძელდა, რომ
 ხელშეწყობისა და ხინათქრის შეს
 დროს ღამარაკს ჩამოაგდებენ და
 დან სრუტის საქმესო, ამბობენ
 სიონს მასმედო ფაღლტს უყოფ
 ცემს უფლად დაუბრკოლებლად გ
 ხილდე დაღანუდის სრუტეშია

რევოლუციის მსახურად

რევოლუციის მსახურად პარტიების კონფერენცია.

„რუს. სოციალ-დემოკრატული პარტია“-ს საგანგებო კონფერენცია დღევანდელ დღეს იწყება. იერარსი მდებარეობს, საფრანგეთის სამხრეთ-აღმოსავლეთში, ესპანეთის ოკუპირებული პარტიების დელეგატებმა, ესპანეთის სხვა და სხვა კუთხიდან მოსულმა, კონფერენცია მოახდინეს. კონფერენციამ ორ დღეს გასტანა და დადგინა, ხელახლად დაიწყო რევოლუციური მოძრაობა.

საზოგადოებრივი მოძრაობა.

ინგლისურ გაზ. „დელიტ ტელეგრაფ“-ის კორესპონდენტი, რომელიც ესპანიაში ბევრი ქალაქი მოუვლია, დაწვრილებით ასწერს ესპანეთის ეხლანდელ მოძრაობას.

რევოლუციური მოძრაობა, რომელმაც ყველაზე მეტად კატალონიაში იჩინა თავი, სწრაფად მოედგა მთელს ესპანეთს. თითონ ბარცელონაში, სადაც იქაურ კომუნისტების ცნობით მოკლულია 1000 და დაჭრილია 2,500-მდე რევოლუციონერი, გარეგნული მხრიდან ნოვა დამარცხდა, მაგრამ მოძრაობა ბარცელონიდან მოედგა მთელს ესპანეთს და მთავრობის მდგომარეობა სულაც არ გაუმჯობესდა მით, რომ დათრგუნეს რევოლუციური ბარცელონაში. ბარცელონიდან გაქცეულმა რევოლუციონერებმა გააქცეს სამხრეთ ესპანეთის პატარა ქალაქები და ყველაზე საიდუმლო „მხსნელი კომიტეტები“ დაარსეს. ბევრს ქალაქსა და სოფელში წინანდელი აღმშენებლობის გადაყენეს და მის ნაცვლად დაარსეს რევოლუციური-სახლი სასაზოგადოებრივი. დაარსეს ჯაროვითი მთავრობა, რომლის წევრები იმყოფებიან პირინეს მთებში და იქიდან უწყვენ ხელმძღვანელობას რევოლუციონერ მოძრაობას. ერთი სიტყვით, ამ ყველა მოძრაობა გაიყო, დაწვრილად და მასთან ბრძოლა უფრო გაუმჯობესდა მთავრობას, რომელსაც იმედი ჰქონდა, რომ რევოლუციის—ამ ასეთიან დღეს—ერთი დავითი მოჰქალაქდა ბარცელონაში.

ბარცელონის დამხრეობაზე კორესპონდენტი შეშფოთდა ამდენი მოგვითრება. ბარცელონის კომუნისტების გენერალ სანტიგოს ჰყვება 3 ცხენოსანი პოლი, 4 კვეთი პოლი, 2 ბატალიონი მსროლელი, 8 როტა გვარდია და ჰქონდა ტყვიის მტყორცნელები და ზარბაზნი. გენ. სანტიგომ ცხენოსან ჯარის შემწეობით რევოლუციონერებს შუა ქალაქის უბნებში მოუყარა თავი და ამის შემდეგ მუსრი გაავლო ზარბაზნებითა და ტყვიის მტყორცნელებით. რევოლუციონერებმა მოასწრეს ბარკადების აწენება და მთავრობის ჯარის თოვებითა და რევოლუციონერებთან აძლევდნენ პასუხს. ქალები და ბავშვები კაცებთან ერთად იბრძოდნენ ბარკადებზე და მათი მამაკობის აღწერა შეუძლებელია. ვინც თოვით სროლა იცოდა, ისინი თითონ ისროდნენ; ზოგი თოვსა სტენდ, ზოგს სემელ-სასმელი მოჰქონდა ბარკადებზე. ჯარმა სძლია რევოლუციონერებს იმის წყალობით, რომ იგი რიცხითაც სწრაფობდა ხალხსა და ამას გარდა ჰქონდა ზარბაზნი და ტყვიის მტყორცნელები ზარბაზნის სროლის და ცხენოსან ჯარის იერიშის შემდეგ ბარკადებზე ჩამდინებ ასი რევოლუციონერი-და გადარჩა ცოცხალი. ესენი დაწვრილდნენ ჯარსა და არავინ იცის რა ბედი ეწია მათ.

დამტკიცებულია მხოლოდ, რომ ბარცელონის ერთ-ერთი სიმარტეში—მონბრუსში გენ. სანტიგომ თოვით დახვრია საქმის გაურჩევლად ჩამდინებ ასი ტყვე რევოლუციონერი (ზოგი ამბობს 750), რომლებიც მომეტებულ ნაწილად დაჭრილები იყვნენ ან დახვრები ჰქონდათ გასისხლიანებული. თოვით დახვრები აგრეთვე სოციალისტურ

გაზ. „ელ პროგრეს“-ს რედაქტორი, გამოჩენილი ესპანელი სოციალისტი პაბლო იგლესიასი. ბარცელონის ამბები ძალაუფლებურად გახსენებთ პარიზის კომუნის ამბებს: რევოლუციონერები კომუნარებთან ზნითი ეგებებოდნენ სიკვდილს, ხოლო ესპანეთის ჯარის უფროსები ისეთსავე გულგებას იჩენდნენ, როგორც გამოჩენის კომუნის დროს საფრანგეთის ჯარის უფროსებმა.

სხვათა შორის დამტკიცეს, რომ ზარბაზნებით ისეთი სახლები-კლდე-გარეშით, სადაც არც ერთი ცოცხალი ადამიანი არ მოიქცეობდა. ზარბაზნის უმთავრესად იმ უბნებს უწოდებდნენ, სადაც იმყოფებოდა მუშათა კლუბები, სახლბო-სახლები, სახლბო თეატრები და სხვა. სრულიად განადგურებულ სახლების რიცხი 30-მდის, ხოლო სროლის-გან დაზიანებულ სახლების ანგარიში შეუძლებელია.

ბარცელონიდან გაქცეულმა რევოლუციონერებმა ჯარის ჯარის მონარტებს, ელესიებს და რკინის გზებზე ამოიყარა, მაგრამ ხალხი მინც არავის არა სცარცავს და არავის არ იკლეს. ბერებს სასაცილოდ იკლდნენ, მაგრამ როდესაც ჰკლდნენ.

საბატო ქალ. მადრიდში მოძრაობა არა ჰქონია ასეთი ზეოთიანი ხასიათი. მადრიდში მოხდა რამდენიმე დემონსტრაცია ქუჩებში; ერთი დემონსტრაცია მეფის სასახლის წინ მოხდა და მისში ჯარისკაცებმა მოიღეს მონაწილეობა. გაზეთებს სასტიკად აუკრძალეს უბრალოდ დახვრების ბეჭდვა. მათ ხმა არ უწინა და ამოიღეს არც რევოლუციისა, არც მარკოვლებთან ომზე. ზოგი გაზეთი თითონ მთავრობამ დაკეტა, ზოგის გამოცემა თითონ რედაქტორებმა შესწყვიტეს, ზოგი შიშით ხმს ევლარა იღებდა. მადრიდის მცხოვრებთა არაერთი არ იცოდნენ რა ხდებოდა ესპანიაში და ამის გამო დიდად შეწუხებული იყვნენ. ბევრი უცხოური ხმა გავრცელდა: შეფე გაიქცა, ბარცელონა რევოლუციონერებმა აიღეს და სხვა.

„დელიტ ტელეგრაფ“-ის კორესპონდენტები რომელიც ისპანოდით მეტად მტრულად უტყობენ ესპანელ რევოლუციონერებს, ერთ-ხმად ამბობენ, რომ მათსა სამხრეთ-ბარცელონის თაყვანითობით და უკანონო ქცევით თითონ ზომიერი ელემენტარული გილმეტრა, ხელა მსამოხრე ღარავინ არა ჰყავსო.

ოსმალეთ-საგერმანიის დავა

ოსმალეთის უღმრთესი.

ოსმალეთის მთავრობამ შეადგინა ულტიმატუმ, რომელშიც იგი მოითხოვს, რომ საბერძნეთის მთავრობამ ოფიციალურად ხელი იღოს კუნძულ კრიტზე. ამავე დროს ოსმალეთის მთავრობამ მოლაპარაკება გამართა სახელმწიფოებთან, რომლებსაც მოსთხოვა, თუ ვინც კობა კრიტელი ბერძენი არ შეასრულებდნენ სახელმწიფოთა დღგენილებას, ოსმალეთის უფლებები ჰქონდნენ იარაღით დაიწყოს კუნძულზე წესიერება. ოსმალეთის მთავრობა უკვე აპირებდა ზემოხსენებულ ულტიმატუმის გაგზავნას ათინაში, მაგრამ რუსეთის ელჩის ჩიროკოვის ჩრევით, ოსმალეთმა რამდენიმე დღით გადადგა ულტიმატუმის გაგზავნა. დიპლომატიური წრეები დაიჭრებულნი არიან.

ბერძნული გაზ. „სამოზოლო“-ს წყაროს ოსმალეთის მთავრობის მოთხოვნის შესრულება შეუძლებელია; საბერძნეთის მთავრობა ვერა დროს ვერ მოაწერს ხელს ისეთს დოკუმენტს, რომელიც ყელს გამოჰსრის საბერძნეთის.

სახელმწიფოების ნობა.

სახელმწიფო-ოსმალეთის დავის გამწვავების გამო, კრებს მფარველმა სახელმწიფოებმა: ინგლისმა, საფრანგეთმა, იტალიამ და რუსეთმა

მა ნოტები ჩააბარეს ოსმალეთისა და საბერძნეთის მთავრობებს. მათ ურჩიეს ოსმალეთს, რომ მან შეასრულოს ყოველი საომარი მზადება საბერძნეთის წინააღმდეგ. სამაგიეროდ, სახელმწიფოები თავდებოდნენ, რომ საბერძნეთის დროშა არა დროს არ იქნება აღმართული კრიტზე, ხოლო საბერძნეთის აფიცრები წაყვანილ იქნებიან კუნძულიდან.

ოსმალეთის საელჩოს პეტერბურგში მეტად აფიქრებს ოსმალეთ-საბერძნეთის დავის გამწვავება. მის აზრით ესაა გადამწყვეტი წამი დადგა. ოსმალეთის ელჩი დიდ ხანს ეთათბირა რუსეთის გარეშე საქმეთა მინისტრის აშხანავს სასაზოგადოებრივ.

ბოიკოტი.

ადრინაოპოლის, კირქილისა და სალონიკში ბოიკოტი გამოუცხადეს ბერძენ ეპიტებსა და საბერძნეთის საკონსულს.

ბერძენ მასწავლებელთა დათხოვნა.

იპარიის მიტროპოლიტმა შეატყობინა მსოფლიო პატრიარქს სტამბოლში, რომ ოსმალეთის მთავრობა თხოულობს ბერძენთა ეროვნების მასწავლებელთა დათხოვნა.

სტამბოლში მიიყვანეს დატუსალებული წინამძღვარი ბერძენთა ათონის მონასტრისა.

უცხოეთი

საფრანგული რევოლუცია შვეიცარიაში.

„რუს. სოციალ-დემოკრატული პარტია“-ს დეპუტატი ბრუნი-ნებენ სოფოპოლიდან:

„რომ გულსავეს საფრანგულიდან საზოგადოების შემოტრიალს არავინ დაუშვას, მათ ურბეს ცხენასანს ჯარის მატრულები მსადგვებს გზაში.“

გაზეთების კამპეტის გაგზავნა შესაფრანგულად შესწავიტეს გაფიცვა.

სტამბოლში უცხოელთა კავშირები შეწყვეტილია. დეპუტატი წყნად სოფოპოლიდან.

პირის მართალი.

გაზ. „ზაგაპაზი“-მ თვის 18 ივლისის ნომერში (133) მოათავსა წერილი „არ უკლავისო“ საშუალებით“, რომელიც თანაშემწეობის მიზნით ზანტა გრ-დე ნარტოვისაგან ქრთამის აღება დასწავა. ეს ამბავი ადგილობრივმა პრესამ თითქმის დივიდა და მას შემდეგ ერთი დაურღვეველი განგებია ატეხილი და ყველა „სოფოპოლი“ მიზნით გამოჰქალაქდა და ფაქტების შემოწმება ბოიკ ანტრუესს. მაგრამ სიმართლე მთლიანად გასაგებია, რომ „ზაგაპაზი“-მ ბრალდება მთელად სიყალბეა აშენებული და ადგილობრივი პრესაც შეცდომაში შეიყვანა.

ამიტომაც ჩვენი ზეგნებითი მოვალეობა სიმართლე ვაღიაროთ.

რაც შეეხება იმ ცილის წამებას, რომელიც მან ქა. ნარტოვისაგან ქრთამი აიღო, ამაზე გახუდება შეუძლებელია, რადგანაც აქ მიმინოს არავითარი ბრალდება არ მოუძღვს, ვინაიდან მისი სტატუსი „გააწინეს“ დაწერილი 8 ივლისს, 9 ივლისის ასოთ-ამწიფებებმა ააწყეს, 10-ში ცენზორს წარუდგინეს და იმავე დღეს ცენზორმა უკანვე დაგვიბრუნა თავის რეზოლუციით: „ამ სტატიის დაბეჭდვა საზოგადოებას, რადგანაც ქან კატოხს შეუძლია მოელი რედაქცია პასუხის გებაში მიეცეს ცილის წამებისათვის“. ამან გამოიწვია იმავე დღეს რედაქციის კოლეგიის გრები მიმინოს დაუსწრებლად და გადაწყვიტეს: სტატია „გააწინეს“ სრულებით აღარ გაზეთდეს, მხოლოდ რაც შეეხება 8 ივლისის მომხდარ ინციდენტს—19 ივლისისთვის გვესარგებლა სხვა და სხვა გაზეთების ცნობებით და დავეცაბულ ბინა ის პირნი, რომელნიც დანაშაულები იყვნენ იმ საქმეში, რაც სისრულეში მოვიყვანეთ 19 ივლისის ნომერში.

მით უმეტეს ამ სტატიის გამოთქმული აზრით გვთქვამს მთელ რედაქციას და არა გვითქვამს მიმინოს და არც შეგვძლია მას ქრთამი აიღოს, რადგანაც 12 ივლისს უკვე გამოვიდა „გუშაგი“ და მიმინომ კი მხოლოდ 15 ივლისს იწახულა ქანი ორლოვ-სკისა.

ხოლო რაც შეეხება იმას, ქონდა თუ არა უფლება მიმინოს აეღო სამუშაო, ამას განმარტება არც კი სჭირა, რადგანაც ყოველ ადამიანს აქვს უფლება ისარგებლოს თავის შრომით, მაგრამ ეს ქრთამის აღება არ ნიშნავს, მით უმეტეს, რომ მიმინო თითქმის უსასყებლოდ თანაშემწეობას ჰყვანდა.

ჩვენ უზრუნველ მიგვჩინა და ურჩევთ ორივე მხარეს აირჩიონ მედიატორები და ამ საშუალებით გასამართლდნენ.

„გუშაგის“ რედაქციის კოლეგიის წევრნი.

P. S. აღშფოთებული ვართ აგრეთვე ივერის № 30-ში მ. გაჩეილასის პა-სუბით. „პასუხის პასუხად თ. ამირჯიანს“, რომელიც მოთავსებულია „ახალი გუშაგის“ № 1-ში—26 ივლისის წერილი რედაქციისა და მ. გაჩეილასის კი მიმინოს უპასუხებს და პილატესავე ხელს იბანს თავის სიტყვებში, მაგრამ ამით ფონს ვერ გავა, რადგანაც იმედი გვაქვს, რომ მის მიერ ნალაპარაკებს მოწმეების საშუალებით აშკარად დაუმტკიცებენ.

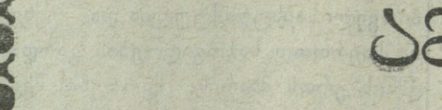
„გუშაგის“ კოლეგია.

რედაქციისაგან. „გუშაგის“ რედაქციის კოლეგიის წევრები იტყვიან ამ მართლებს ბ-ნ მიმინოს, როგორც თვით ამ უკანასკნელის წერილი, „ზაგაპაზის“ 18 ივლისის ნომერში მოთავსებული, პირ-იქით, ეს წერილიც ამოწმებს ბ-ნ მიმინოს „კაი კაცობას“. საქმის ერთარება დღესდღეობით აშკარა და ნათელია: ბ-ნ მიმინოს დაუწერია პირველი წერილი, რომელშიც, აშკარა, ცუდად იხსენიებდა ქან ორლოვ-სკისს, რადგან ცენზორს ზედ წაუწერია: ქანი კატო გიჩეილასი და ზასუხის გუშაგი მიეცემო, ხოლო ასოთ-ამ-წყობებს ეს წერილი აღარ დაუბეჭდილია. ამას ამბობს კოლეგია, ამას-ვე ამოწმებს ბ-ნ გაჩეილასი. ეს ამბავი, ესე იგი წერილის შეტრეხვა, მომხდარა 10—11 ივლისს. 15 ივლისს ქან ორლოვ-სკისს უნახავს ბ-ნ მიმინოს, მოულაპარაკებია, მო-არგებულან, და 19 ივლისს გამოვიდა მორე წერილი იმავე მიმინოს, რომელშიც მეტად და მეტად ღმობიერად ეცილება ქან ორლოვ-სკისის და ბ-ნ ნარტოვის და, სამაგიეროდ, ლანდლას ფაე. ამირა-ჯიანს და სხვებს. საქმე ასე ყოფილა და ყველა ამას არც კოლეგია ჰყავს უარს. მაშ რაღაზე იდებს თავს „გუშაგის“ კოლეგია და ამართლებს მიმინოს? პირველიცა და მეორე წერილიც ხომ მიმინომ დასწერა? კოლეგია ამბობს—მიმინომ ქან ორლოვ-სკისისაგან კერძო სამუშაო აიღო. გიჭდაც რომ მართალი იყოს ეს, არც ერთი პატრიარქი მწერალი ასეთ ზარბაზნებში კერძო სამუშაოს არ აიღებს იმისაგან, ვის წინააღმდეგაც ღრ-სამი დღის წინად იმდენად ცხარე წერილი დასწერა, რომ სასამართლოში ჩივლის „ბიშნი“ კი იყო.

ეს აღბად არ ესმით „გუშაგის“ კოლეგიის წევრთ, როგორც არ ეს-მოდა ბ-ნ მიმინოს, და ამ მხრივ ისინი მიმინოზე მაღლა არა სდგანან.

1897 წ.

1908 წ.

ამხანაგობა

რიგაში

საუბარეკო საწყობი ამიერ-კავკასიისთვის ტფილისში

სოლოლაკის ქუჩა, № 4.

ნიუდეგა ნარდლ და სალომით.

რაზინის სამაიპაუო შინაში,

კანემაბიური ავტომოგილის შინაში „ალაზი“ (წითელი),

კანემაბიური შინაში ველოსიამეაბისთვის,

მაჰმად-რაზინის შინაში ავტომოგილიათისა—ოგნიზისთვის.

„პროვოდნიკ“-ს ამხანაგობის შინები მრავალი წლის გამოცდილებით საუკეთესო შინებად არის მიჩნეული და ღირსებით აღებატება საზღვარ-გარეთის საუკეთესო ფაბრიკატებს, რასაც მოწმობს არა მარტო ეს, რომ რუსეთის სახელმწიფოში ამ შინებზე დიდი მოთხოვნილებაა, არამედ ის, რომ აუარ-ბელი და უმთავრესად საზღვარ-გარედ გადის.

სალომით ვაჭრობა ღია-მიწაზე საუბითი პალატის

„პროვოდნიკ“-ს

კოსმითი

კროპოტკინის ავადმყოფობა.

ბა. რუსეთის გაზეთებს ლონდონი-დან დღემდე ატყობინებენ: ცნობილი ანარქისტ-კომუნისტი კროპოტკინი საშიშრად გაცხად ივითო.

„შეიკიხა“. „რანე უტრო“-ს სიტყვით შრომის ჯგუფს აუარებელი მასალა შეუკრებია გარტინგის და ახუფის შესახებ. შრომის ჯგუფს გადაუწყვეტია სახელმწიფო სათაბიროში შეკითხვა შეიკიხის. მასალა ძალიან საინტერესო ყოფილა და ნათეს მოაქვს რუსეთის მთელ საზღვარ-გარეთის პოლიციის მოქმედებას და კერძოდ გარტინგის და ახუფისას. შრომის ჯგუფი შეიკიხეს ოპოზიციასთან ერთად შეიტანს.

განცხადება

პირველი კარძო სამაზრალო

დოქტ. ნავსარლიანისა

დაარსებულია 1880 წელს.

(გოგონების ძველი პირდაპირ)

ყოველ დღე, კვარებს გარდა

დღით:

ბ. ა. ნავსარლიანი: 11—12 ს. პირ-რეული, ვენერული (სიფილი) და საზღვრ-ე.

უ. ბ. ჩიქოვანი: 9 ნახ.—10 ს. თვლი-სა, შინაგან და გარეგანი.

ზ. ა. ნავსარლიანი: 10—11 ს. საბე-ბიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

მელინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირ-ისა და ყელისა.

ბ. ა. ნავსარლიანი: 11—12 ნახ. ს. კა-ნისა, სიფილისი, ვენერა, და ქირურგ.

ბ. ა. ნავსარლიანი: 12—13 ს. შინაგან, ბავშვებისა და ყველაფრისა.

ბ. ა. ნავსარლიანი: 1—1 ნახ. ს. ში-ნაგან და საბავშვო.

ბ. ა. ნავსარლიანი: 1 ნახ.—2 საათად საბავშვო და ქალებისა.

საღამოთ:

ბ. ა. ნავსარლიანი: 6—6 ნახე-ს. საბავშვო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ბ. ა. ნავსარლიანი: 6—7 ს. შინაგან, ბავშვებისა და ყველაფრისა.

ბ. ა. ნავსარლიანი: 50 კაპ. დარბეზს უფასოდ კონ-ხელდავებით და ოპერაციებით მეთანხმე-ბით. სამედიცინო დოქტორი.

მელინი: დოქტორი ბ. ა. ნავსარლიანი.

(წ.—1—140)

დაიბეჭდა ქართული პრესით: „უშნო ღარში“, კომ. 3 მოქმ., „სოფოპო-ლი“, 1 მოქმ., „დღეს ოთხში“, სტენა ქალაქის ცხოვრებიდან; თხუ-ლებიანი ლ. თუთაყვის. გამოცემა მე-ორე. ფასი 20 კაპ.

იყიდება: წ.-გ. გამაგნ. საზღვ. წიგნის მაღაზიაში; „დღესის“ წიგნის მაღაზიაში; ქ. გომში—არსენ კალაიდაძისთან, ტფი-ლისში—დიდუბეში ანტონთან სპ. სან. N 212. ვინც 20—50 ჯალს გამოიწვს, დათ-მდება 25%.

(25—393—2)

(1—1007—1)

დაიბეჭდა ქართული პრესით: „უშნო ღარში“, კომ. 3 მოქმ., „სოფოპო-ლი“, 1 მოქმ., „დღეს ოთხში“, სტენა ქალაქის ცხოვრებიდან; თხუ-ლებიანი ლ. თუთაყვის. გამოცემა მე-ორე. ფასი 20 კაპ.

იყიდება: წ.-გ. გამაგნ. საზღვ. წიგნის მაღაზიაში; „დღესის“ წიგნის მაღაზიაში; ქ. გომში—არსენ კალაიდაძისთან, ტფი-ლისში—დიდუბეში ანტონთან სპ. სან. N 212. ვინც 20—50 ჯალს გამოიწვს, დათ-მდება 25%.

(25—393—2)

(1—1007—1)

დაიბეჭდა ქართული პრესით: „უშნო ღარში“, კომ. 3 მოქმ., „სოფოპო-ლი“, 1 მოქმ., „დღეს ოთხში“, სტენა ქალაქის ცხოვრებიდან; თხუ-ლებიანი ლ. თუთაყვის. გამოცემა მე-ორე. ფასი 20 კაპ.

იყიდება: წ.-გ. გამაგნ. საზღვ. წიგნის მაღაზიაში; „დღესის“ წიგნის მაღაზიაში; ქ. გომში—არსენ კალაიდაძისთან, ტფი-ლისში—დიდუბეში ანტონთან სპ. სან. N 212. ვინც 20—50 ჯალს გამოიწვს, დათ-მდება 25%.

(25—393—2)

(1—1007—1)

დაიბეჭდა ქართული პრესით: „უშნო ღარში“, კომ. 3 მოქმ., „სოფოპო-ლი“, 1 მოქმ., „დღეს ოთხში“, სტენა ქალაქის ცხოვრებიდან; თხუ-ლებიანი ლ. თუთაყვის. გამოცემა მე-ორე. ფასი 20 კაპ.

იყიდება: წ.-გ. გამაგნ. საზღვ. წიგნის მაღაზიაში; „დღესის“ წიგნის მაღაზიაში; ქ. გომში—არსენ კალაიდაძისთან, ტფი-ლისში—დიდუბეში ანტონთან სპ. სან. N 212. ვინც 20—50 ჯალს გამოიწვს, დათ-მდება 25%.

(25—393—2)

(1—1007—1)

დაიბეჭდა ქართული პრესით: „უშნო ღარში“, კომ. 3 მოქმ., „სოფოპო-ლი“, 1 მოქმ., „დღეს ოთხში“, სტენა ქალაქის ცხოვრებიდან; თხუ-ლებიანი ლ. თუთაყვის. გამოცემა მე-ორე. ფასი 20 კაპ.

იყიდება: წ.-გ. გამაგნ. საზღვ. წიგნის მაღაზიაში; „დღესის“ წიგნის მაღაზიაში; ქ. გომში—არსენ კალაიდაძისთან, ტფი-ლისში—დიდუბეში ანტონთან სპ. სან. N 212. ვინც 20—50 ჯალს გამოიწვს, დათ-მდება 25%.

(25—393—2)

(1—1007—1)

დაიბეჭდა ქართული პრესით: „უშნო ღარში“, კომ. 3 მოქმ., „სოფოპო-ლი“, 1 მოქმ., „დღეს ოთხში“, სტენა ქალაქის ცხოვრებიდან; თხუ-ლებიანი ლ. თუთაყვის. გამოცემა მე-ორე. ფასი 20 კაპ.

იყიდება: წ.-გ. გამაგნ. საზღვ. წიგნის მაღაზიაში; „დღესის“ წიგნის მაღაზიაში; ქ. გომში—არსენ კალაიდაძისთან, ტფი-ლისში—დიდუბეში ან